

WYROK TRYBUNAŁU (pierwsza izba)
z dnia 9 marca 2006 r. *

W sprawie C-65/04

mającej za przedmiot skargę o stwierdzenie, na podstawie art. 141 EA, uchybienia zobowiązaniom państwa członkowskiego, wniesioną w dniu 13 lutego 2004 r.,

Komisja Wspólnot Europejskich, reprezentowana przez L. Ström van Lier i J. Grunwalda, działających w charakterze pełnomocników, z adresem do doręczeń w Luksemburgu,

strona skarżąca,

przeciwko

Zjednoczonemu Królestwu Wielkiej Brytanii i Irlandii Północnej, reprezentowanemu przez C. Jackson i C. Gibbs, działające w charakterze pełnomocników, wspierane przez D. Wyatta, QC, i S. Tromansa, barrister, z adresem do doręczeń w Luksemburgu,

strona pozwana,

* Język postępowania: angielski.

popieranemu przez

Republikę Francuską, reprezentowaną przez R. Abrahama, G. de Bergues'a, E. Puisais'go i C. Jurgensen, działających w charakterze pełnomocników, z adresem do doręczeń w Luksemburgu,

interwenient,

TRYBUNAŁ (pierwsza izba),

w składzie: P. Jann, prezes izby, N. Colneric, J.N. Cunha Rodrigues (sprawozdawca), K. Lenaerts i E. Levits, sędziowie,

rzecznik generalny: L.A. Geelhoed,
sekretarz: L. Hewlett, główny administrator,

uwzględniając procedurę pisemną i po przeprowadzeniu rozprawy w dniu 13 października 2005 r.,

po zapoznaniu się z opinią rzecznika generalnego na posiedzeniu w dniu 1 grudnia 2005 r.,

wydaje następujący

Wyrok

- 1 Komisja Wspólnot Europejskich wnosi w skardze do Trybunału o stwierdzenie, że nie informując z wyprzedzeniem ludności, która mogła zostać dotknięta skutkami pogotowia radiologicznego, o lokalnym planie ratowniczym obowiązującym na Gibraltarze, Zjednoczone Królestwo Wielkiej Brytanii i Irlandii Północnej uchybiło zobowiązaniom, które ciążyą na nim na mocy art. 5 ust. 3 dyrektywy Rady 89/618/Euratom z dnia 27 listopada 1989 r. w sprawie informowania ogółu społeczeństwa o środkach ochrony zdrowia, które będą stosowane, oraz o działaniach, jakie należy podjąć w przypadku pogotowia radiologicznego (Dz.U. L 357, str. 31, zwanej dalej „dyrektywą”).

Ramy prawne

- 2 Artykuły 30 EA i 31 EA przewidują ustanowienie we Wspólnocie podstawowych norm ochrony zdrowia pracowników i ludności przed niebezpieczeństwem promieniowania jonizującego.
- 3 Dyrektywa, wydana na podstawie art. 31 traktatu EWEA, ma na celu, zgodnie z jej art. 1, „zdefiniowani[e] na poziomie Wspólnoty wspólnych celów dotyczących środków i procedur służących przekazywaniu ogółowi społeczeństwa informacji mających na celu ulepszenie praktycznej ochrony zdrowia w przypadku wystąpienia pogotowia radiologicznego”.

4 Artykuł 5 dyrektywy stanowi:

„1. Państwa członkowskie zapewnią, aby ludności, która może być dotknięta skutkami pogotowia radiologicznego, dostarczono informacje o możliwych do zastosowania środkach ochrony zdrowia oraz o działaniach, jakie powinna podjąć w razie wystąpienia takiego pogotowia radiologicznego.

[...]

3. Informacje te są przekazywane ludności wymienionej w ust. 1 bez uprzedniego żądania.

[...]”

Postępowanie poprzedzające wniesienie skargi

- 5 W 2000 r. Komisja otrzymała szereg zawiadomień o pracach remontowych na należącym do marynarki wojennej Zjednoczonego Królestwa okręcie podwodnym o napędzie atomowym „Tireless”, prowadzonych od maja tego roku w porcie w Gibraltarze wskutek usterki jego reaktora atomowego.

- 6 Pismem z dnia 10 października 2000 r. Komisja zwróciła się do Zjednoczonego Królestwa z pytaniem, jakich informacji dostarczono ludności na temat możliwych do zastosowania środków ochrony zdrowia oraz działań, które powinna podjąć w razie pogotowia radiologicznego.
- 7 W odpowiedzi z dnia 14 listopada 2000 r. władze Zjednoczonego Królestwa stwierdziły, że traktat EWEA nie obejmuje wojskowych zastosowań energii atomowej. Tym niemniej poinformowały o istnieniu planu ratowniczego dla rejonu Gibraltaru, pod nazwą Gibraltar Public Safety Scheme (zwanego dalej „Gibpubsafe”), z którym można się zapoznać w bibliotece publicznej w Gibraltarze.
- 8 Uznawszy Gibpubsafe za niezgodny z dyrektywą, Komisja wystosowała w dniu 21 marca 2002 r. do Zjednoczonego Królestwa wezwanie do usunięcia uchybienia. Stwierdziła w nim w szczególności, że fakt samego udostępnienia Gibpubsafe w bibliotece publicznej nie można uznać za zadowalającą transpozycję dyrektywy w zakresie informowania z wyprzedzeniem ludności, która może zostać dotknięta skutkami pogotowia radiologicznego.
- 9 Władze Zjednoczonego Królestwa udzieliły odpowiedzi na to wezwanie pismem z dnia 17 maja 2002 r. Ograniczyły się w nim do wskazania powodów, dla których ich zdaniem działania związane z atomowymi urządzeniami napędowymi okrętów wojennych nie wchodzi w zakres zadań powierzonych Wspólnocie na mocy traktatu EWEA.
- 10 W uzasadnionej opinii wystosowanej w dniu 23 października 2002 r. do Zjednoczonego Królestwa Komisja stwierdziła między innymi, że rozdział 3 tytułu II traktatu EWEA nie wyłącza promieniowania jonizującego będącego

skutkiem działalności wojskowej i wezwała władze Zjednoczonego Królestwa do podjęcia działań niezbędnych w celu zastosowania się do tej opinii w terminie dwóch miesięcy od jej otrzymania.

- 11 Ponieważ władze te podtrzymały swoje stanowisko w odpowiedzi na wspomnianą opinię z dnia 20 grudnia 2002 r., Komisja postanowiła wnieść skargę w niniejszej sprawie.

Postępowanie przed Trybunałem i żądania stron

- 12 Postanowieniem prezesa Trybunału z dnia 16 czerwca 2004 r. Republika Francuska została dopuszczona do sprawy w charakterze interwenienta na poparcie żądań Zjednoczonego Królestwa.

- 13 Komisja wnosi do Trybunału o:

- stwierdzenie, że nie informując z wyprzedzeniem ludności, która mogła zostać dotknięta skutkami pogotowia radiologicznego, o lokalnym planie ratowniczym obowiązującym na Gibraltarze, Zjednoczone Królestwo Wielkiej Brytanii i Irlandii Północnej uchybiło zobowiązaniom, które ciążyą na nim na mocy art. 5 ust. 3 dyrektywy, oraz

- obciążenie Zjednoczonego Królestwa kosztami postępowania.

- 14 Zjednoczone Królestwo i Republika Francuska wnoszą o oddalenie skargi i obciążenie Komisji kosztami postępowania.

W przedmiocie skargi

- 15 Z akt sprawy przedstawionych Trybunałowi wynika, że po unieruchomieniu w celu remontu w maju 2000 r. w porcie w Gibraltarze okrętu podwodnego o napędzie atomowym „Tireless”, należącego do marynarki wojennej Zjednoczonego Królestwa, Komisja zwróciła się do rządu Zjednoczonego Królestwa z pytaniem, jakich informacji dostarczono ludności, jak tego wymaga art. 5 ust. 3 dyrektywy, na temat możliwych do zastosowania środków ochrony zdrowia oraz działań, które powinna podjąć w razie pogotowia radiologicznego.
- 16 Kwestia ewentualnego objęcia wojskowych zastosowań energii atomowej zakresem traktatu EWEA została już przez Trybunał rozstrzygnięta w wyroku z dnia 12 kwietnia 2005 r. w sprawie C-61/03 Komisja przeciwko Zjednoczonemu Królestwu, Zb.Orz. str. I-2477.
- 17 W wyroku tym Trybunał stwierdził po pierwsze, że liczne postanowienia traktatu EWEA powierzają Komisji istotne uprawnienia, pozwalające jej na podejmowanie działań o charakterze normatywnym lub w drodze opinii zawierających decyzje indywidualne w szeregu dziedzin mających we Wspólnocie związek z energią atomową. Tytułem przykładu Trybunał przytoczył, poza postanowieniami rozdziału 3 tytułu II traktatu, dotyczącymi ochrony zdrowia, jak w szczególności

art. 34 EA, 35 EA i 37 EA, postanowienia rozdziału 1 tytułu II, dotyczące rozwoju badań, podkreślając, że z treści tych postanowień w żaden sposób nie wynika, czy regulują one wyłącznie działalność o charakterze cywilnym (zob. ww. wyrok w sprawie Komisja przeciwko Zjednoczonemu Królestwu, pkt 35).

18 Trybunał uznał następnie, że stosowanie tego rodzaju postanowień do urzędów, programów badawczych i innych dziedzin działalności o charakterze wojskowym mogłoby zagrozić zasadniczym interesom obrony narodowej państw członkowskich (zob. ww. wyrok w sprawie Komisja przeciwko Zjednoczonemu Królestwu, pkt 36).

19 Na podstawie tych rozważań Trybunał orzekł, że w związku z brakiem w traktacie EWEA jakichkolwiek odstępstw określających warunki, na jakich państwa członkowskie mogłyby powoływać się na zasadnicze interesy i chronić je, działalność o charakterze wojskowym pozostaje poza zakresem zastosowania tego traktatu (zob. ww. wyrok w sprawie Komisja przeciwko Zjednoczonemu Królestwu, pkt 36).

20 Komisja przyznaje, że zarówno w niniejszej sprawie, jak w sprawie Komisja przeciwko Zjednoczonemu Królestwu, w której wydano wymieniony powyżej wyrok, rozstrzygnięciu podlega ta sama kwestia prawna.

21 Na rozprawie Komisja dodała jednak, że informacje na temat możliwych do zastosowania środków ochrony zdrowia, jakich państwa członkowskie są zobowiązane dostarczyć ludności na podstawie art. 5 dyrektywy, należą do sfery obrony

cywilnej, a nie do sfery wojskowości. Zastosowanie dyrektywy nie może zatem szkodzić interesom o charakterze wojskowym państw członkowskich.

- 22 Argumentacja ta nie zasługuje na uwzględnienie.
- 23 Wiadomo bowiem, że w niniejszej sprawie energia atomowa pochodzi ze źródła o charakterze wojskowym.
- 24 Przyjęcie, że w takiej sytuacji art. 5 dyrektywy jest jednak wiążący dla państw członkowskich, oznaczałoby uznanie odmiennego zakresu zastosowania postanowień traktatu EWEA dotyczących ochrony zdrowia, a w szczególności art. 31 EA stanowiącego podstawę prawną dyrektywy inną, niż w przypadku pozostałych postanowień tego traktatu.
- 25 W związku z tym zastosowanie traktatu EWEA do działalności o charakterze wojskowym uzależnione byłoby od właściwości i zakresu zobowiązań, jakie postanowienia te nakładają na państwa członkowskie. Należałoby więc w każdym przypadku dokonywać oceny stopnia zagrożenia, jakie wywiązanie się z tych zobowiązań niesłoby dla zasadniczych interesów obrony narodowej państw członkowskich.
- 26 Jak słusznie stwierdził rzecznik generalny w pkt 31 opinii, możliwość taką Trybunał wykluczył w wyżej wspomnianym wyroku w sprawie Komisja przeciwko Zjedno-

czonemu Królestwu. Z wyroku tego wynika bowiem w sposób oczywisty, że używanie energii atomowej do celów wojskowych pozostaje poza zakresem zastosowania całości traktatu EWEA, a nie tylko niektórych jego postanowień.

- 27 Skoro zaś art. 31 EA nie znajduje zastosowania do działalności o charakterze wojskowym, do działalności tej nie może też mieć zastosowania dyrektywa, ponieważ zakres zastosowania przepisów prawa wtórnego nie może, pod groźbą nieważności, wykraczać poza zakres zastosowania ich podstawy prawnej.
- 28 Należy jednak przypomnieć, że stwierdzenie to w niczym nie umniejsza znaczenia celu w postaci ochrony zdrowia ludności oraz środowiska przed zagrożeniami związanymi z używaniem energii atomowej, w tym do celów wojskowych. Choć traktat EWEA nie daje Wspólnocie specyficznych środków realizacji tego celu, nie sposób wykluczyć, że odpowiednie działania mogą zostać podjęte na podstawie właściwych postanowień traktatu WE (zob. ww. wyrok w sprawie Komisja przeciwko Zjednoczonemu Królestwu, pkt 44).
- 29 W związku z powyższym należy stwierdzić, że w przypadku remontu okrętu podwodnego o napędzie atomowym art. 5 ust. 3 dyrektywy nie nakłada na Zjednoczone Królestwo obowiązku poinformowania ludności, która może zostać dotknięta skutkami pogotowia radiologicznego, o możliwych do zastosowania środkach ochrony zdrowia.
- 30 Skargę Komisji należy zatem oddalić.

W przedmiocie kosztów

- 31 Zgodnie z art. 69 § 2 regulaminu Trybunału kosztami zostaje obciążona, na żądanie strony przeciwnej, strona przegrywająca sprawę. Ponieważ Zjednoczone Królestwo wniosło o obciążenie Komisji kosztami postępowania, a ta przegrała sprawę, należy obciążyć ją kosztami postępowania. Zgodnie z art. 69 § 4 akapit pierwszy regulaminu państwa członkowskie, które przystąpiły do sprawy w charakterze interwenientów, pokrywają własne koszty.

Z powyższych względów Trybunał (pierwsza izba) orzeka, co następuje:

- 1) **Skarga zostaje oddalona.**
- 2) **Komisja Wspólnot Europejskich zostaje obciążona kosztami postępowania.**
- 3) **Republika Francuska pokrywa własne koszty.**

Podpisy